

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hoče sam prejeti, plača za vsa leta 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. Na naročbe brez istodobne vpošiljanja naročnine se ne odira. — Za ostanila se plačuje od petrestopne petit-vrste po 12 h, če se se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvele frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovolje pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Domžale.

(Interpelacija poslanca dr. Ferjančiča in tovarišev na Njega ekselencijo gospoda ministra notranjih zadev.)

Vsled demonstracije ob slavnosti društva »Andreas Hofer« 1. junija t. l. v Domžalah na Kranjskem so se uvedle najdalekosežnejše preiskave, da bi se dobilo morebitne udeležnike, ki so se baje pregrešili zoper postavlo. Plen kazenskega sodišča je bil pa minimalen in je zadostno dokazal, da se je ta demonstracija izvršila v okviru dovoljenosti. Kar se sodnijski oblasti ni posrežilo, to je učinilo politično oblastvo z uporabo vsa samovoljo omogočujočega § 11. cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854 državnega zakonika št. 96.

Po tem paragrafu so bili med mnogimi drugimi obsojeni Janko Žagar, Franc Stelè, Hinko Sax, Kristijan Spaniček in Antonija Osolnik, vsi prebivalci mesta Kamnik, v zapor od 24 ur do 4 dni, to pa le na podlagi same trditve, ki je v nekaterih slučajih navzoče službene osebe niso mogle prav nič potrditi in ji nekatere celo oporekale, da so namreč razgrajali ali kričali ali klicali »Živice« in »Nazdare«. Z zašudenjem se moramo vprašati, kako se more smatrati glede takih dejanj in na temelju takšnih dognanj dejansko stanje § 11. citirane naredbe, kateri paragraf kaznuje le demonstrativna dejanja, s katerimi se izraža nezadovoljnost z vladno ali zaniževanje njenih naredb. Kje se je tukaj zgodila nezadovoljnost z vladno ali zaniževanje njenih naredb?

Se ve! Eden imenovanih je celo zapadel kazni, ker je, kot je njegova navada, pozdravil svoje prijatelje in znanca z »Živice« in »Nazdar« in akoravno je, kot potrjuje protokolarčno službeno navzoči okrajni komisar, vplival na njegovo prošnjo pomirjevalno na množico. In da se prične na stvar prav dobrega pečat maščevanja, so bili zgoraj imenovani

obsojeni brez izjeme v zapor, akoravno odreja citirana naredba za prestopke v prvi vrsti denarne kazni, akoravno je večina imenovanih doslej nezakazovana in akoravno je mogla proti nekaterim izmed njih priti v poštev zato in vsled njihovega poklica ter njihovega družabnega razmerja le denarna kazen.

C. kr. deželna vlada je zavrgla pritožbo proti odlokom prve instance. Postopanje pritožbine instance karakterizira pa tudi še okolščine, da sta dva Nemci, ki sta grozila množici s samokresoma in palicami in jo psovala, torej za čisto drugačna prestopke, našla milost pred to instanco in da se je enemu naložila le denarna globa, drugemu se pa znižala kazen zopora.

Zahtevamo, da se pouči c. kr. vlada o tem postopanju iz aktov in vprašamo:

»Kako zagovarja c. kr. vlada to samovoljno in pristransko postopanje svojih organov?»

Na Dunaju, 29. septembra 1905.

Boj zoper nemško nasilnost.

Iz Loškega potoka.

V burnih časih živimo, saj so razni podvigi in preobrti kar na dnevnom redu. Kaj čuda torej, ako je bilo pred nekaj dnevi tudi pri nas močno zavrelo. Ni sicer tekla kri in niso padale glave, vendar je dogodek vreden, da se zabeleži.

Znano je že slovenski javnosti, kako obupen boj za svoj obstanek bijejo Slovenci v sosednji občini Draga. V oči gleda prav nesramnemu terorizmu, ki se je bil uprisoril napram njim, se je le čuditi, da so zbrali v sebi toliko moči, da so še o pravem času vrgli raz sebe vse nemški jarem, v katerega so bili že skoraj uklenjeni in da so prodrli s svojimi kandidati pri zadnjih občinskih volitvah.

Zmaga Slovencev pri občinskih volitvah pa ne daje miru knez Aueršpergovemu lisjaku v Podpreski in

zato si je v svojem gnevu izmisli nov napad na slovenstvo v Dragi. Kdor ni volil vsenemško, ne sme več v knez Aueršpergovo gozde, tako se je glasilo dnevno povelje knez Aueršpergovega mogotca v Podpreski. In prav to je bil povod, da je bila zavrela kri v junaških prsih sicer mirnih, tihih in ponižnih prebivalcev Loškega potoka.

Jedva, da se je bil izvedel naklep gozdarja Künzla, že so se zbrali posestniki in obenem vozniki iz Loškega potoka ter so — v svesti si svoje moči in svojih narodnih dolžnosti — soglasno sklenili, da se ne udeležijo vožnje g. Žagarjevih krovov iz knez Aueršpergovih gozdov, ako se tudi samo enemu Slovincu iz draške občine zabrani vožnja omenjenih krovov. Svoj neomahljivi sklep so potem nemudoma naznanili gosp. Žagarjevemu uslužbencem in ti gosp. Žagarju samemu.

Napočil je bil dan 25. m. m., ko se je imela sklepati pogodba glede vožnje omenjenih krovov. Že zgodaj v jutro so se zbrali vrli močje iz Loškega potoka pri priljubljenem bivšem županu g. Rusu ter so tu čakali na svoje sobrate iz draške občine. Še prej, preden so prišli priča-kovanci, se je prigugal na svoji kočiji gozdar Künzl iz Podpreske, ki je samozavestno in vidno vesel zrl predse, prepričan, da je končno vendarle napočil dan, ko se boče lahko maščeval nad nepokorneži, ki niso hoteli ukloniti svojega tilnika pred njegovimi nasilstvi. Kmalu za njim pa so ponosno prikorakali tudi pričakovani slovenski posestniki in vozniki iz Lasca, Podpreske in Drage, ki so bili najprej sprejeti od pričakovancev. Naravnost ginljivi so bili prizori, ko se pri g. Rusu zbrane preproste slovenske korenike obnavljale pobratimstvo ter si v svetem navdušenju za dobro slovensko stvar krepko segale v roke z zagotovitvijo medsebojne pomoči na podlagi gesla: »Eden za vse, vsi za enega.«

Tako združeni in navdušeni slovenski vozniki so odkorakali potem skupno na Hrib, kjer se je imelo vršiti pogajanje zastran vožnje krovov. Tja dosepešim prebere g. Žagar svoje pogoje. Ko je končal, se je oglašil k besedi g. Fran Turka, posestnik in trgovec na Lascu, kot pooblaščenec združenih slovenskih voznikov ter vpraša, ako je res, da se namerava izključiti od vožnje krovov one slovenske voznike, ki niso hoteli zatajiti svoje slovenske matere pri zadnjih občinskih volitvah v Dragi. Komaj je stavil vprašanje, že se oglašil gozdar Künzl, razvije neki listič ter prečita imena onih, katerim se zabranjuje vožnja Žagarjevih krovov. To je bil pač višek vsenemške predrznosti! Torej o zaslužku, ki ga daje slovenski podjetnik, naj bi odločeval zagrižen hajlovec, ki pri tej stvari ne bi smel imeti sploh nobene besede! Kje pod solncem je še kaj enakega mogoče?!

Komu ne bi vkipela kri, ko sliši kaj takega? Da niso mogli ostati mirni in hladni navzoči slovenski vozniki, je torej samo ob sebi umevno. Zato pa se ima gozdar Künzl zahvaliti premišljeni treznosti slovenskih moči ter njih preveliki ponižnosti, da ni dobil na svoje brezmejno-drzno in nesramno izzivanje zasluženega odgovora. Slovenski vozniki so se namreč v svojem velikem ogorčenju omejili edino na izjavo, ki jo je podal v imenu vseh g. Turk poudarjajoč, da prepuščajo združeni slovenski vozniki radovoljno vožnjo krovov Kočevarjem iz Mozlja, ki še krav nimajo, da bi jih izpeljali, da pa se vožnje krovov ne udeležijo, ako se zgodi najmanjša krivica onim voznikom, ki svojega slovenskega prepričanja ne prodajo za nobeno ceno gozdarju Künzlu.

Gosp. Žagar je izkušal pomiriti razburjene duhove in je posebno naglašal, da oddaja vožnjo krovov on, a ne gozdar Künzl. Toda razburjenost

je bila prevelika, da bi jo bila mogla zaježiti pomirljive besede g. Žagarja. Vsi slovenski vozniki so se dvignili, kakor en mož in ogorčeni zapustili pogajališče ter odšli skupno k loškopotoškemu županu g. Bartolu, in sicer s trdnim sklepom, da vožnje krovov ne prevzamejo, ako se izključijo od vožnje tudi en sam slovenski voznik. Tudi gozdar Künzl je odšel ves potrpet, ko je uvidel, da proti močatemu nastopu zavednih Potočanov nišesar ne opravi in da v oči gleda nepričakovanemu in tako silnemu odporu ni misliti na maščevanje nad onimi vozniki, ki se ne pokore njegovim politikam in se ne klanjajo pred vsenemškimi bogovi.

Združeni slovenski vozniki niso hoteli nišesar več slišati o pogajanju zastran vožnje krovov in so vprav šele potem, ko so dobili popolno zagotovilo, da se od vožnje ne bode izključil nobeden slovenski voznik, izvolili iz svoje srede četverico moč, ki so končno vožnjo pogodili z gosp. Žagarjem.

Tako so zmagali združeni slovenski poštenjaki z geslom: »Eden za vse, vsi za enega.« Navdušenja ni bilo kraja ne konca in ravno v trenutku, ko je mogočno doneła veličastna slovenska himna »Hej Slovani«, je zapuščal gozdar Künzl ves poparjen Loški potok.

Čast in slava zavednim možem loškopotoškim, ker oni nam kažejo, kako semora ravnati, da se otresemo nadležnega in drznega tujca!

Državni zbor.

Na Dunaju 4. oktobra. Avstrijski parlament ima zopet svojo afero, ki grozi zaključiti zasedanje z veliko disharmonijo, ako se zadeva v jutrišnji seji ne poravnata.

Poslancem je bila namreč debata o vladni izjavi najbrže predolgočasna, vsled česar so izvolili poslanca grofa Sternberga za glavnega govornika, ki se je kmalu sprl s poslancem Wolfom ter mu končno vrgel kozarec z vodo v glavo. Na-

LISTEK.

Zakaj sem potoval in kako?

(Konec.)

Ko je mladenič opazil, da je njegovemu sodruhu moja krepka opazka zaprla sapo, meni, da mu je treba priskočiti na pomoč. Začne se iz mene kot filologa norčevati in me imenuje med drugim močja koreninca, kar sem že zgoraj neke omenil, kakor se pazni čitatelj spominja. To je pa bilo razžaljenje moje filološke časti in zato mu pravim: »Spakodrano in slovniški nepravilno naj se piše Vaše ime tudi zanaprej, kakor se je pisalo do zdaj! Vedite, to je največje filološko prokletstvo!« Mladi mož očitno ni razumel, na kaj meri ta moja opazka, in najbrž še tudi danes ne razume. Zato se je prisiljeno in nerodno zarežal, sicer pa utihnil.

Po kratkem mirovnem pogajanju sklenemo premirje; jaz sedem k mizi in začnem piti izvrstno belvedersko

kapljico, ki sta jo moja nasprotnika plačala. Sicer pa to premirje ni bilo drugega od moje strani kakor pripravljanje na nov, še hujši boj. Najobčutnejši udarec sem jima hotel jaz šele prizadeti. In za to je prišla kmalu ugodna prilika. Ko smo namreč izpili buteljke, ki sta jih ona dva plačala, in je prišla vrsta name, jaz meni nič, tebi nič vstanem, se priklonim in pravim: »Te od vaju plačane buteljke sprejemem za vojno odškodnino!« To reki jo pa naglo odkurim. To bi bili morali videti njuna obraza! Saj sem ju pa tudi zadel tam, kjer sta najbolj občutljiva. Kaj sta sicer o meni govorila, nisem več slišal in hvalabogu, da nisem. Čul sem za seboj, ko sem jadril s kolesom proti parniku, samo neko hohotanje, kakor hohota šlovek, ki je neprijetno iznenaden.

Parnik, s katerim sem se vozil iz Gradeža v Trst, je bil lepši in udobnejši ko oni, ki je vozil iz Ogleja v Gradež. Kmalu smo bili na planem morju in odkril se je krasen panorama našim odem. Sedel sem na zadnji konec ladje, zrl po morju

in pel piano ono neapolitansko narodno:

Mare si placido,
vento si caro etc.

In ko sem to pesem parkrat ponovil, začel sem ono slovensko:

Barčica po morju plava,
mene dekle zadržava itd.

Vis à vis-ja pa nisem videl nobene, pravzaprav ne tako lepega kakor dopoldne, ko sem se vozil iz Ogleja. Bila pa je na parniku neka silno prepirljiva dama. Celo pot — in parnik vozi vendar skoraj dve uri — se je pripravila z uslužbenci parniškimi, ki so zahtevali od nje, da mora plačati voznino drugega razreda, dočim ona tega ni hotela storiti. Posebne razlike med prostoro-roma drugega in tretjega razreda namreč ni, pač pa je tako urejeno, vsekako zelo čudno, da civilni ljudje, ki niso iz Gradeža doma, plačajo voznino drugega razreda, ubožnejši pa tretjega. Sicer pa diference znaša samo nekaj vinarjev. In zaradi teh vinarjev je ta dama tolikanj kričala in sabavljala, da bi jo bili povsod drugod zaprli. Pa kako naglo je go-

vorila! To bi bila tekma za stenografe! Kako se je pa ta prepirljiva končala, mi ni znano. Ko smo v Trstu izstopili, ga še ni bilo konec.

O nadaljnem svojem potovanju imam le malo povedati. Prenočivši v elegantno opremljenem hotelu »Balkan«, stopim drugo jutro s kolesom vred v električni voz in se popeljem do Opčine. S tem sem si prihranil dobro uro težavne vožnje na kolesu, oziroma pešhoje, ker je cesta do Opčine, kakor znano, zelo napeta. Pa tudi od Opčine naprej po primorskem in kranski Krasu za kolo ni posebno ugodno, ker gre cesta zdaj navzdol, zdaj navzgor. Zato sem sedel v Postojni na vlak in sem se peljal do Ljubljane z železnico. Kot kuriozum pa moram omeniti, da mi celo pot ni bilo tako vroče kakor v razbeljenem železniškem vozu od Postojne do Ljubljane.

V Ljubljani mi pa ni bilo ob- stanka. Saj bi bilo tudi malo moderno, če bi prebil počitnice v mestu. Zato po enodnevnem počitku spet sasedem kolo in se peljem čez Trojane na Stajersko. Niže Trojan, kjer

je cesta zelo lepa in precej v. s. t., hočem spopolniti svojo kolesarsko izurjenost. Zato izpustim krmilo, prekrizam roke na prsih in se peljem prav kakor kak čevljarški vajenec po Krakovskem nasipu. Zbog te dosežene spopoljenosti se me polasti pa tako psakočen občutek, da zapišem pred se in zaživim neko okroglo. Ko pa priživim melodijo do onega mesta, kjer se prične molakord, in ravno hočem temu primerno nakrem- žiti usta, tedaj zmanjka, ne nogam, ampak nekemu drugemu delu mo- jega telesa trdne podlage in v tistem hipu se znajdem s kolesom vred v zacementu jarku. Nezgoda sama na sebi ni bila bogve kaj, ima pa zelo kvarne posledice za kolesarski šport. Jaz se namreč ne upam več spopol- njevati v »forteljeh« in zato še danes ne znam voziti z rokami navskriž ali v žepu. Ko bi se pa ta nezgoda ne bila zgodila, izvestno bi se vozil danes že po lestvi navzdol, kakor obšudovani artist v cirkusu Barnum. In to je neoporečno velikanška škoda.

Ko sem se izkobil iz jarka in nekaterikrat zarentačil nad kolesom

stal je nepopisen hrup, da se je morala seja prekiniti. Nemci so bili razkačeni, ker je odločila konferenca klubovih načelnikov, da se prepusti grofu Sternbergu, da se opraviči. Grof Sternberg je storil to nekoliko nerodno, da je znova izzval vihar Nemcev. Tedaj mu je predsednik grof Vetter odtegnil besedo, kar pa je razkačilo Čeha in Poljake. Seja se je morala vsled hrupa na obeh straneh zaključiti.

V začetku seje sta poslanca Stransky in Sileny zopet interperirala zaradi dogodkov v Brnu, posebno zaradi smrti mizarskega pomočnika Pavlika.

Posl. Wastian je interperiral ministra notranjih zadev, zakaj ne sprejema tržka občina Središče nemških dopisov ter uraduje izključno slovensko, dasi je trg — mešovit (?). (Pri zadnjih volitvah v deželni in državni zbor ni dobil nemški kandidat v tem trgu nobenega glasu. Kje so bili tedaj Nemci?)

Nato je pojasnjeval ministrski predsednik baron Gautsch brnske dogodke z vladnega stališča.

Posl. Schraifl je govoril o splošni volilni pravici.

Posl. Bartoli je govoril v imegu italijanskega kluba o taktiki italijanskih poslancev, o njih vztrajnem boju za vseučilišče v Trstu ter je svoj govor zaključil z izjavo, da Italijani nimajo interesa na tem, da bi zadrževali proces razkrojevanja, ki se sedaj odigrava v Avstriji. Ako se ta stara zgradba, Avstrija, zruši, Italijani ne ostanejo brez strehe.

Debata o vladni izjavi se je zaključila in besedo je dobil edini glavni govornik grof Sternberg. Med govorom se mu je približal posl. Wolf ter ga neprestano motil z neslanimi medklici. Prvič mu je rekel grof Sternberg: „Moja dolžnost je, posredovati med Čehi in Nemci, da se taki kašperli, kakor ste vi, gospod Wolf, odstranijo iz političnega življenja.“ — Pri prihodnjem Wolfovem medklicu mu je zaklical grof Sternberg: „Vi, ako mi še enkrat odprete gobec, pošljem vam zopet dva Žida za sekundanta“. Končno mu je zaklical: „Ali je vaša sladkorna bolezen že minila?“ A ker Wolf še ni miroval, zalutal mu je Sternberg kozarec, nakar so nastale že omenjene homatije.

Krvavi izgredi v Brnu.

Brno, 4. oktobra. Današnji dan je potekel primeroma mirno. Pogreba mizarskega pomočnika Pavlika, ki so ga nemški vojaki z bajoneti zaklali, se je udeležilo več tisoč Čehov. Na grobu so govorili poslanci Pražák, Reichstädter, dr. Bulin, dr. Plukar in dr. Seidl. Na kolodvoru sta poslanca Sehnal in Reichstädter pozivala narod, naj vztraja v boju zoper brnsko občino, a danes se naj mirno razide. Sicer pa je mesto povsod zasedeno z vojaštvom. „Lidove Noviny“ napovedujejo za

Brno veliko katastrofo, ako se ne da Čehom pravica in zadoščenje.

Dunaj, 4. oktobra. Načelniki nemških strank, med njimi tudi Kathrein in Lueger, so bili danes pri ministrskem predsedniku, da posredujejo v prilog brnskih Nemcem.

Splošna volilna pravica.

Dunaj, 4. oktobra. Poljaki klub je imel danes sejo, da se posvetuje, kako stališče zavzame klub napram najnovejšemu predlogu za uvedbo splošne volilne pravice. Seja je trajala več ur, ter se je končala za tajno, vendar se je zvedelo, da je klub sklenil glasovati proti predlogu.

Odgovorno ministristvo na Ruskem.

Petrograd, 4. oktobra. Knez Vite je izjavil carju, da prevzame sestavo prvega odgovornega ministristva, ako se mu dovoli, da si sam izbere tudi ostale ministrske tovariše. Gotova stvar je tedaj, da bo Vitejevo ministristvo prvo, ki stopi pred gospodarskennajo dumo. Carjeva odločitev pa ostane tajna, dokler se ne vrne Vite, ki obišče v neki posebni misiji evropske dvore, za kar porabi 14 dni.

Mir med Rusijo in Japonsko.

London, 4. oktobra. Japonski tajni svet je danes pritrdil mirovni pogodbini ter je s tem odstranjena vsaka ovira.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 5. oktobra.

— Škof in njegovi lakaji.

Klerikalci varajo javno mnenje kadar morejo in kolikor morejo. Zanje čase bi posebno radi natvezili vsi javnosti, da se škof Jeglič nič več ne vtiika v politiko. Nam je dobro znano, zakaj se »Slovenec« tako dosledno v tem smislu laže. Vzroki so trije in sicer: 1. Škof je zaradi svojega političnega ščuvanja padel pri cesarju v največjo nemilost in se boji, da bi moral odstopiti. 2. Škof ve, da si je s svojim političnim rogoviljenjem celomede najpreprostejšim ljudem silno škodoval in izgubil ves ugled; 3. Škof ve, da so vsi izobraženejši duhovniki že do grla siti njegovih burk. To so vzroki, da zdaj markira in trobi po »Slovenec«, da se ne vtiika v politiko. V istini pa je on edini in absolutni vodja klerikalne stranke in njene politike ter so Šusteršič in klerikalni poslanci samo škofovi lakaji, ki morajo po lakajsko izpolnjevati škofove ukaze. »Slov.« je v konvenciji svojega označenega stališča zadnjič trdil, da ni škof nič naročil Šusteršiču, da mora izposlovati prepoved Prešernove šolske slavnosti. Javno izrekamo, da je to laž in smo pripravljene to pred sodiščem dokazati. Resnica je in ostane, da je škof ukazal Šusteršiču,

da se ne sme drugače pogoditi z vlado, kakor če ministristvo prepove Prešernovo šolsko slavnost.

— **Goriški nadškof Andrej Jordan** je večerj dopoldne nagloma umrl. Ob 9. uri je še čital došlo pošto in podpisoval akte, ob 10. uri je govoril z zdravnikom. Naenkrat je dobil srčni krč in bil v pol uri mrtev. Nadškof Jordan je bil Italijan, a je užival tudi med Slovenci simpatije, ker se ni vtiikal v politiko, ker ni ljudi hujkal in ker ni grabil in grabil, kakor nekateri njegovi tovariši.

— **Organ narodno-radikalnega dijaštva** piše v zadnji številki: »Nekoč je baje neki slovenski žurnalst pisal napade v »Slov. Narod«, nato sam odgovor v isti zadevi v »Slovenec« nato zopet repliko v »Slov. Narod«. Menda se ne motimo, če rečemo, da je to posneto iz kamniškega »Našega Lista«, ali vziče temu je to infamna laž. Članek »Našega Lista« si je to od konca do kraja izmislil in s tem dokazal, da smatra obrekovanje in šuftarijo za dovoljeni sredstvi v političnem boju. Mi pa kličemo za priče vse može, ki so zdaj in ki so kdaj bili okrog »Slovenca«, za priče, da žurnalst, ki se ga dolži tako sramotnega početja, ni nikdar v svojem življenju niti ene vrste pisal v »Slovenec«. To je vse, kar imamo odgovoriti na tako podlost; obžalujemo pa uredništvo organa narodno-radikalnega dijaštva, da mu čut dostojnosti ne brani slepo posnemati svoje poznanje razmer in oseb iz takega vira kakor je »Naš List«.

— **Mlekarske zadruge, pristopite k zvezi slovenskih posojilnic!** Pod tem naslovom piše »Notranjec«: Naše mlekarske zadruge se kaj lepo razvijajo in po večini prav dobro napredujejo, kakor ni mogoče drugače biti pri zadrugah, ki so se ustanovile edino iz gospodarskih potreb brez drugih primesij. Mlekarske zadruge pa so poveržene, kakor vsa društva, ki so osnovana po združnem zakonu, torej ravno tako, kakor n. pr. posojilnice, obligatorni reviziji v smislu zakona od 10. junija 1903, državnega zakona št. 133. Potreba je torej, da pristopijo mlekarske zadruge k zvezi, ki ima po določenih navedenega zakona od c. kr. ministristva pravico izvrševati te revizije. Večina zadrug, ki jih vodijo naši somišljeniki, je pristopilo v to zvezo »Zvezi slovenskih posojilnic v Celju«, ki nadzoruje poleg denarnih zavodov tudi druge zadruge, med temi tudi mlekarno. Nekateri mlekarni pa glede revizij še niso na jasnem, in ker nočejo in ne morejo h klerikalni »Zadružni zvezi« v Ljubljani pristopiti, jim določa deželno sodišče v Ljubljani revizorja uradno. Na naše zažudenje pa vidimo, da jemlje to sodišče revizorje izmed uradništva klerikalne »Zadružne zveze«, kateri pa ne uživajo valed svoje dvomljive

preteklosti in večkratnih sodnijskih obsodb prvič niti saupanja, drugič pa se ljudi, ki služijo Lampetom, Krekom, Šusteršičem in takim, tudi ne more pustiti pregledovati sadrug, ki se nečejo pustiti imenovati klerikalnim. One mlekarno, ki se torej hočejo izogniti klerikalnim revizijam, naj takoj prosijo za sprejem v »Zvezo slovenskih posojilnic v Celju«, ki jih bode, ako so v vestnih rokah, gotovo rada sprejela. Naše uredništvo v tem oziru rado svetuje in posreduje. Nasvet priporočamo tudi mi in ga odobrujemo v popolnem obsegu.

— **Sokol v Mariboru.** Poročali smo že, da se snuje v Mariboru telovadno društvo Sokol. Z oziranjem na to piše »Domovina«: »Gotovo je, da mora pripravljajni odbor, ako hoče uresničiti to lepo misel, premagati neverjetno velike ovire. Nimamo še telovadnice, nimamo fonda, nimamo v skolski telovadbi izurjenih telovadcev, kratko: Ničesar še nimamo! No, pač, starosta bi se še nešel! — Malomarnost, ošabnost, separatizem, najostudnejše samoljubje in radi predolge brezdelnosti že preveč vkoreninjena lenoba glede narodnodružabnega življenja: To so lastnosti naše Sodome! Se veš! Slišale so se tudi že besede: Kaj nas briga bodočnost tega mesta? Samo, da se še mi mastimo! — Kakor rečeno, piše tako »Domovina«. Koliko je resnice na teh velikanskih obdolžitvah, ne moremo presoditi; da vlada v Mariboru mrtvilo, to je pač znana stvar, ali odkrito povedano, tudi v Celju še dolgo ni vse tako, kakor bi moralo biti. Kadar se gre pa za kako mešanje na Kranjskem takrat je v Celju vse na nogah.

— **Tržaški deželni odbor** je sklenil urgirati pri vladi, da odgovori na ponudbo v februarju 1899, da se namreč ustanovi v Trstu najmanj dve vseučilišni fakulteti na stroške tržaške občine in ostalih italijanskih občin in zahtevati, da nemudoma in brezpogojno pripozna vlada v Italiji izvršene vseučilišne študije, z edino omejitvijo, da narede juristi, ki so v Italiji absolvirali svoje študije, pri višjem deželnem sodišču svojega bivališča skušnjo. Da se ta sklep izvrši parlamentarnim putem, izročen je klubu italijanskih poslancev.

— **Spremembe v politični službi na Primorskem.** V pokoj stopijo: Namestniški svetnik Josip pl. Fabris, vodja okrajnega glavarstva v Gradišču, Ivan Conte pl. Rosetti-Scander, namestniški svetnik v Trstu, in do še pred kratkim vodja okrajnega glavarstva v Pulju, ter Adolf Schaffenhauer-Neys, vodja okrajnega glavarstva v Kopru.

— **Učiteljske vesti.** Gdōna. Ivana Velepido, učiteljica v Postojni je dobila za pol leta dopust radi bolezni, na njeno mesto pride kot substitutinja gospodična Ivana Premelj.

— **Podraženje mleka.** Teorizem oderuhov v šivili in hudobno hujkanje škofovega »Slovenca« — to je vzrok, da je danes izostala večina mlekarij. Ljubljana je danes skoro brez mleka. Večrajso mlekarie že jutraj pa tudi popoldne pripeljejo mnogo mleka, da so svoje odjemalce založile za danes. Same so povedale, da bi prav rade vozile mleko po stari ceni v mesto, a da jih ne bo, ker jim kmetje groze, da jih ne puste z doma, da jim razbijejo vozičke in razlijejo mleko. Okr. glavarstvo je razposlalo orožnike, ki so pazili, da kmetje niso mlekarije na cesti napadali. Nato so kmetje na domih s silo zadržali vse ženske, ki so hotele peljati mleko v mesto, tako da je prišlo razmeroma le malo mlekarij. Ljubljanskim gospodinjam pa to ni v zvelo poguma. »Če ne dajo kmetje mleka po stari ceni, si bomo pa drugače pomagale,« pravijo ljubljanske gospodinje. Prav tako! Če ostanejo ljubljanske gospodinje trdne, bodo oderuhi z živili hitro odnehali, ako bi se pa gospodinje vdale, bi svoje zmage pijani kmetje podražili še druge pridelke, češ, saj nimajo mešani nič moči proti nam. Zato nujno svetujemo ljubljanskim gospodinjam, naj nikar ne odnehajo, ampak naj kaznujejo osabne oderuhe z živili s tem, da sploh omeje porabo mleka.

— **Največji agitator za podraženje mleka** je baron Codelli. Kakor znano, ima baron Codelli največjo kupčijo z mlekom v vsi ljubljanski okolici in Ljubljana zaužije največ njegovega mleka. Ko bi Ljubljanci ne kupovali Codellijevega mleka, bi prišel Codelli s avtomobilom kmalu na boben. Ker prodaja baron Codelli jako mnogo mleka, je čisto naravno, da bi on imel največji profit, če bi se mleko podražilo. Kmetu, ki bi valed podražnja pri mleku profitiral morda 20 kr. na dan, bi s tem ne bilo pomagano; baronu Codelliju bi pa neslo podražnje mleka nekaj tisočakov na leto in to niso mačkine solze. Umevno je torej, da je kmete na vse načine ščeval, saj štrajkajo kmetje pravzaprav le na korist baronu Codelliju, saj bo največ dobička od tega boja imel baron Codelli. Te dni je baron Codelli neprestano begal po ljubljanski okolici, prirejal shode — za barone menda ne veljajo več postave! — in na vsi moč šuntal kmete, naj z današnjim dnem nobeden ne pošlje več mleka v Ljubljano in jih rotil, da ga ne sme nobeden več dati po stari ceni. Tako je baron Codelli pregovarjal kmete. Ti imajo zdaj škodo, baron Codelli pa nima nobene škode, ker je zase bolje preskrbel. Baron Codelli daje mleko med drugimi tudi neki ljubljanski kavarni. Mi lahko dokazemo s pričami, da je baron Codelli dotičnemu kavarnarju obljubil, da mu bo dajal tudi danes in vse te dni, ko bodo mlekarije ostajale doma, mleko po stari ceni. Dogovorila sta se le, da pošlje kavarnar sam po mleko. Kavarnar je vzel danes voz in je dobil mleko po stari ceni. To je slučaj, ki kriči do neba. Barone Codelli ne izgubi dobrega odjemalca in zato mu danes, ko so drugi ljudje brez mleka, daje mleko po stari ceni. Kmetje imajo škodo, ker svo-

— **Dalje v prilogi.**

češ, da je bilo ono krivo razloga padca, občutim, da je pri tem največ trpel oni del telesa, kateremu je bilo zmanjkalo podlage. Zato sedem prav nežno in rahlo na kolo in se odpeljem dalje. V kratkem sem dospel, kamor sem bil namenjen.

Tukaj sicer ni morskega blata kakor v Gradišču, da bi se vanj zarival, tudi ni belvederskega vina, da bi si z njim izplačeval vojno odškodnino, zato se kopljem pa v kristalno čisti vodi hčerke domačih planin, ki prišumerši po belih kamenčkih ohlaja razgreto telo in utrjuje zdravemu zdravje. Njen sladki okus me ne straši, da ne bi, po njej brozgajoč, posnemal starih Grkov v izgovarjanju digame, kisli pridelek tukajšnjih goric pa izključuje bojazen, da bi naletel tu na kako razvajeno gobezdalo ljubljansko.

Da pa ne bo z delom že itak preobloženega čitatelja mučila radovednost in da bo historija mojega potovanja lepo zakrožena, sledi naj še kratek postscriptum.

Opazili ste že sami, da, čim dalje časa sem potoval, tem redkeje sem omenjal Agate, dokler je nisem sled-

nji popolnoma pozabil. Tako torej sem dosegel namen, iz katerega sem bil šel na pot. Toda, da sem odkritosrčen, brez vsake posledice zame pa le ni ostala njena nezvestoba. Kakor dobro občutim, provzročila je, da je obtičalo tam nekje v mojem srcu želo nekake mrčnje do ženskega spola v obče. Povem vam pa: če mi njegova ost otopi v pravem času, česar je, kolikor sebe poznam, z gotovostjo pričakovati, poiskati si hočem v prihodnjem predpustu druge neveste. In ker bo do takrat moja razprava o digami končana in moje ime med učenim svetom zaslovelo, prepričan sem, da bo vsaka, katerikoli bom prožil svojo desnico, se je z radostjo oklenila, prezrši okolnost, da nimam hiše niti treh gruntov niti nisem brez dolgov. In če bo katera tako poetična, kakor je Agata, odgovorila bo mesto prozaičnega »Ja« od samega veselja v verzih:

Dobro, da si prišel!
Mal' pozno je res!
al' zame glih
kakor angelj 'z nebes.

K.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Drugi del.

I.

(Dalje.)

„Torej sliko žene, ki ti je neskončno ljuba, ti je pokazal in zato si mu obljubil svojo pomoč?“

Tako je vprašala Katarina in se sklonila k devinskemu vladarju, ki je sedel pri njenih nogah in naslanjal svojo glavo na njena kolena.

„Kdo je ta žena, Juri,“ je čez nekaj trenutkov vprašala Katarina. „Povej mi, Juri, kdo da je.“

„Ne morem ti povedati, kdo je ta žena,“ je tiho odgovoril Juri, na čigar licu je ležal izraz globoke žalosti. „Žal mi je, da sem jo kdaj poznal.“

Katarina se je vzravala. Jurjeve besede so jo zabelele v srce. Rahlo je poskusila odmakniti Jurjevo glavo s svojih kolen, kakor bi hotela, da se je več ne dotakne.

„Torej imaš zopet kako novo ljubico, ali zopet kako znanje, kakršna delaš iz same nečimernosti. Ah, plemeniti vladar devinski, zakaj me je pač zadela nesreča, da te ljubim?“

„Ne govori tako, Katarina,“ je dejal Juri. „Ona ženska ni bila nikdar moja ljubica, niti nisem imel ž njo kakega površna znanja. Do mojega ljubezni pa je imela sveto pravico.“

„Torej ti je razbojnik pokazal sliko tvoje soproge?“

„Ne.“

„Čigavo sliko pa?“ Katarina je bila ne le radovedna, nego tudi ljubosumna, ali ko je pogledala Jurja v oči, je njeno srce uganelo, česar ji Juri ni hotel povedati. Z mehкими rokami je položila Jurjevo glavo zopet na svoja kolena, se igrala z njegovimi kodri in tiho rekla:

„Pripoveduj dalje, moj Juri.“

„Ko smo prišli, kakor sem ti že povedal, iz grada in dobili Hasana, smo zdirjali proti Čedadu. Na potu smo srečali večjo lovsko družbo. Ko smo tem vitezom povedali, kaj se nam je zgodilo, so hoteli po vsi siliti na Gluho Vrhpolje, da kaznujejo razbojnike, a jaz Komolji nisem hotel provzročiti novih težav in sem ta namen preprečil.“

„Prav si storil.“

„Ali nečesa si nisem mogel raztolmačiti. Tisti divji menih je prišel

peš skoro ravno tako hitro do lovške družbe, kakor jaz na Vihri. Nikdar ne pozabim divjega pogleda, s katerim me je motril, ko sem viteze nagovarjal, naj puste razbojnike pri miru.“

„Ne vem zakaj, Juri, ali tega menih se bojim, ta bo še najina nesreča,“ je šepnila Katarina in stisnila Jurja k sebi.

„Ne boj se, Katarina. Jaz se ga čisto nič ne bojim, ali zaničujem ga tako, da bi ga najraje pohodil, kakor kako ostudno golazen.“

„In kaj je bilo dalje?“

Juri je dvignil glavo in pokleknil na blazino, na kateri je doslej sedel. S srečnim usmevom je nadaljeval, držeč Katarino za obe roki:

„Potem sem prepustil blaznega pevca Vidala in tvojega strica Galengana lovski družbi, da poskrbi za nju in sem dirjal s Hasanom semkaj. Tik pred Čedadskimi zidovi me je zapustil Hasan in tako se je zgodilo, da sem sam prišel v mesto in do svojega ljubljene dekleta.“

Juri je poskušal prijeti Katarino za glavo, da bi jo poljubil, toda ubranila se ga je in držeč ga za roke vprašala: „Kaj te je Hasan zopet zapustil?“

jega mleka niso spravili v denar, baron Codelli pa je tudi danes napravil svojo kupčijo. Poučen je pa ta slušaj kupčije v drugem oziru. Če namreč, da premožni ljudje lahko dobe mleka po stari ceni kolikor hočejo, samo če hočejo, in da se s podražanjem in bojkotom nije samo po rezežih, ki si ne morejo pomagati.

— **Malo luči mlekaricam.**

Piša se nam: Danes toraj so ostale naše mlekarice doma. Kako malo je vsled tega mestno prebivalstvo na škodi, je razvidno iz tega, da je v mlekarinah — recimo Seliškarjevih — dobiti mleka, kolikor se ga hoče in to — seré — po 20 vinarjev liter. Sedaj razvidijo naše mlekarice, da so le one na škodi, kajti jasno je, da Seliškar mleka ne plačuje po isti ceni, vsekakor pa ceneje kot ga radevolje plačuje prebivalstvo mlekaricam. Ravno tako jasno je pa tudi, da mestno prebivalstvo nima niti volje niti časa odvzeti preko zasebnih mlekarov vse mleko, kolikor se ga sicer dan na dan dovaža v Ljubljano in gotovo ne majhen preostanek gre le na škodo mlekaric, kajti naj se stvar suče, kakor drago: blago le ni denar. — Zadnja dva dni pripovedovale so mlekarice, da prineso danes mleko le, če jih bodo znani hujskadi pustili preko mitnic, a to je bilo le hinavstvo, kajti mlekarice niso šle niti od doma. — Pa prižgimo mlekaricam še malo več luči. Seliškarjeva mlekarna plačuje samo za one prostore, ki jih ima v Prešernovi ulici v najem, na leto s prikladami vred nad 750 K na leto. Ker otvori v isti hiši še prodajalno na ulico, za katero hode plačevala vsaj ali še več kot toliko in ako prištevamo k temu še najemščino drugih njenih prodajalnih prostorov, režijo (posle, raznašale mleka itd.) davek in druge stroške, smelo lahko rečemo, da ima potem Seliškarjeva mlekarna na leto nad 4000 kron izdatkov. In teh več kot 4000 K naj pokrje nevednost in nerazodnost okoličanskih mlekarjev! Jkak bi se človek nad tako nevednostjo in če hočejo naše mlekarice še nadalje pitati mlekarke špekulante, svobodno jim. Ta zadeva z mlekom je tako umazana, da nima korist »kmetijstva« pri tem nič opraviti pač pa lekomnost onih, ki hočejo na stroške mlekaric nositi velkanske breme izdatkov, katero so si, računaje na nesolidarnost ljubljanskega občinstva, naložili. Bil je to račun brez krmarija! — Magistrat naj pa čimprej napravi mestne prodajalne za mleko in potem naj okoličani še nadalje gledajo, kako spravljajo zasebni špekulante na stroške mlekaric pretirani dobiček v svoj žep. Siruza preveč napeta mora počiti in nekdaj bo moral troseti škodo in t. b. dole mlekarice. Magistratu pa klidemo: Ven z mestno mlekarino, da bodo okoličani videli, smo li meščani solidarni ali ne.

— **Baron Codelli,** ki nima ničesar izgubiti, ker je le posestnik neke mlatnice, kojoj včasih tudi kot avtomobil uporablja, se je danes postavil, kakor nekdanji »Raubritterje« s svojimi hlapcem na prežo pri štepanskem mostu, ter je s terorizmom prisilil vse mlekarice, da so se vrnile domov. Le Stravsova, ki vozi mleko v deželno bolnišnico, je imela toliko poguma, da je šla po svojega gospodarja, ki si je potem z energičnim nastopom priboril dohod v mesto. Če

„Zopet,“ je na kratko odgovoril Juri, ne da bi prav vedel, kaj je rekel, ker je kakor zamaknjen občudoval deviški čar in žensko lepoto svoje ljubice.

„A zakaj te je Hasan zapustil?“

„Ne vem.“ Juri je poljubljaj Katarini roke in pri tem mu je bilo le malo mar, zakaj ga je Hasan drugič zapustil.

„Ti niti vprašal nisi, zakaj te je tvoj suženj zapustil?“

„Mislim sem samo nate, moje sladko dekle,“ je odgovoril Juri, „sicer pa sem se bal, da bi pri novem razgovoru moral Hasanu še enkrat roko zlomiti, zakaj to vem, da bi mi ne povedal, kam gre. Hasan je moj suženj, ali tak, kakor maček v mojem gradu; moj je, ali jaz nisem njegov gospodar.“

„In ti se ne bojiš, da se ti Hasan izneveri?“

„Bojim se samo, da se mi ti kdaj izneveriš,“ je vzkliknil Juri in objel Katarino z obema rokama ter ji vroče poljubljaj ustne in oči, lica in lase.

„Ah Juri,“ je dihnila Katarina, kateri je kri zalila lica, „saj sem ti rekla, da ljubim samo tebe. Pusti me. Ali ti mar ne zadostuje moja ljubezen?“

bi bili popolnoma obveljali anarhistični nazor aristokrata Codellija, bi oni bolniki, ki smeje uživati le mleko, morali danes ostati brez hrane in morda bi bil kateri celo radi tega umrl. Pa kaj, če je le profit!

— **Pozor!** Nasnanja se nam, da sta mestni magistral in ces. kr. okrajno glavarstvo zadostno poskrbela, da se mlekaricam, ki hočejo uvažati mleko v Ljubljano, ne bo nič žalega storilo. Nikomur se torej ni treba vstrašiti grožnje posamičnikov, marveč naj tiste hujstade in strahovalce rajše nasnani oblastu.

— **Knjige „Slava Prešernu“** so nadalje naročili: Krajni šolski svet v Lescah 100 izvodov, g. Matija Heric, nadučitelj v Cirkovcah, 5 izvodov in g. Rudolf Volovšek, c. kr. davč. oficijal v Celju, 5 vezanih izvodov. — V tej zadevi smo dobili iz Kamnika tole pismo: Naročil sem si knjižico „Slava Prešernu“ in odkrito priznavam, da ni primernejšega daru za šol. otroke, kakor ta brošurica. Prešerna bi moral poznati vsak Slovenec, bodisi kmet ali gospod, a žal, da se med našim preprostim ljudstvom še tako malo umeva veliki pomen pesnika Prešerna za slovenski narod. Da bi se Prešeren populariziral med ljudstvom, bi lahko največ pripomogle naše šole, zlasti sedaj, ko je izšla knjižica „Slava Prešernu“, ki je v prvi vrsti določena šolski mladini. Veseli me, da je ta ideja našla rodovitnih tal in da knjižico prav pridno naročajo razni krajni šolski sveti in šolska vodstva na Slovenskem, kakor posnemamo iz Vašega cenjenega lista. Vendar se mi pa zdi, da v tem oziru posamni krajni šolski sveti še vedno premalo storijo. Na primer naš kamniški krajni šolski svet! Če se prav spominjam, je le-ta naročil samo 18 izvodov — za 4 razredno deško šolo, kar je vsekakor premalo, ako se vpoštevata, da je Kamnik mesto in da ima na stotine šolskih otrok. Poglejte enorazrednico v Podbrezju na Gorenjskem, ki je naročila okoli 100 izvodov, pogledajte svoje sosede Gornje-gradčane, ki so si tudi nabavili okoli 120 izvodov Prešernove brošure! Kamnik pa 18! To gotovo ni v čast našemu mestu! Sicer pa Kamnik ni edini, ki se tako slabo odlikuje. Če se ne motim, konkurirajo v tem oziru prav uspešno s Kamnikom tudi krajni šolski sveti v Novem mestu, Idriji, Črnomlju itd. To pač ni lepo, da se dajo od preprostih kmetov občin osramotiti mestni krajni šolski sveti, v katerih sede večinoma inteligentni ljudje, ki bi pač morali vedeti, kolike vrednosti je, ako se že mladini vcepijo v srce narodni ideal. Ako v krajnem šolskem svetu ni nikogar, ki bi priporočal nabavo knjižice „Slava Prešernu“, naj se pa zanj zavzame učitelstvo! Ako si šola ne naroči te knjižice, je to samo slabo spridevalo za dotičnega učitelja!

— **Kako sodijo Srbi o slavnosti v Ljubljani.** V rokah imamo pismo, ki ga je pisal ugledni srbski prof. sor. g. R. O nekemu gospodu v Ljubljano, v katerem se zelo pohvalno in prisrčno izraža o Prešernovi slavnosti. Med drugim piše: „Naši Beogradjani ne morejo dovolj, da se nahvale bratskega dočeka in pažnje medju vama Naročito grado načelnik Glavinic. Lepota in značaj ljubljanskih dana odjeknuli so širom srpskog naroda. Nema lista srpskog, koji se nije bavijo o tome. A zar je davno bilo, kada smo jedni

o drugima manje znali nego što znadosmo o Zunkufima ili Tunguzima!“

— **Kongres jugoslovenskih književnikov in časnikarjev** se skliče kakor se nam poroča iz Beograda, sredi tekočega meseca v Beogradu. Dotična vabila se te dni razpošljejo jugoslovenskim književnikom in časnikarjem. Na tem kongresu se ima, kakor čujemo, ustanoviti zveza jugoslovenskih književnikov in novinarjev. Ker bi bila ta zveza zgolj stanovska, bi je tudi naša vlada ne mogla zadržati, kakor tudi ni prepovedala, da bi avstrijski podaniki ne smili biti člani mednarodne časnikarske zveze!

— **Slovenske knjige med Srbi.** Kakor se nam poroča iz Beograda, je ugledna in solidna knjigarna Svetozara Cvijanovića v Beogradu sklenila, da bo v bodoče imela v zalogi tudi slovenske knjige. Naročila je že več slovenskih knjig in se hvali, da jih srbsko občinstvo tudi kupuje. Knjigarna Svetozara Cvijanovića bi rada stopila v zvezo s kako knjigo-tržno tvrdko slovensko. Opcenarjamo na to slovenske knjigarne.

— **Idrijske „Slovenčeve“ novice** ne morejo izhajati brez laži, zavijanj in podtikanj. Sobotni idrijski novičar zopet prav grdo laže, da je bila narodno-napredna stranka kdaj proti naradni dokladi k plači idrijskemu delavstvu. Nasprotno, narodno-napredno delavstvo se je vsekdar potezalo najodločnejše za žito in drva ter odklanjanje doklade v gotovini, dobro vedoč, da bi bilo s tem pahnjeno v še večjo bedo in da bi nastale potem v Idriji še vse neznosnejše draginjske razmere, kakor so že sedaj. Laže na dalje, da je tajnik Novak na zadnjem shodu priporočal resolucijo, dočim je ta to na predsednikov poziv le predčital, priporočati mu je namreč ni bilo treba, ker so ti rudarji sami najbolje pripočeli. Podtikajo nadalje „Jednakopravnosti“, da je radi bližnjih občinskih volitev zapričela akcijo za zboljšanje delavskega gnutnega stanja. Vprašamo site klerikalne dupinike, ali zanje ne veljajo volitve? Želimo, da se tudi oni z vsa vnozem zavzamejo za delavsko stvar, za kar jim bo delavstvo iz srca hvaležno, in s tem se bodo najbolje za volitve pripravili. Kar na delo! Tudi za železnico se liberalni brigajo samo radi volitev, in pokazalo se je, da so obljube v tej zadevi bile prazne, pravijo klerikali. Kateri otrok ne ve, da se železnice ne zidajo v dveh letih, ampak, da je treba zanje dolgoletnih trudopolnih bojev. In v slovensko Idrijo tudi čez noč ne dobimo železnice, to je prav gotovo. Odločno pa so se potezali, se sedaj in se bodo zanj narodno-napredni somišljeniki, o tem ste klerikali uverjeni. Naše delo ni samo pred volitvami, ampak je trajno in tako tudi ostane in naj je vam ljubo ali ne. Jezi vas, da se odbor „Jednakopravnosti“ tako odločno poteza za delavske interese. To je pač društveni namen, in v dejstvu, da je Idrija delavsko mesto, je odbor zadržno prepričan, da če se briga za zboljšanje delavskega gnutnega položaja, skrbi s tem najboljše za splošno blagostanje mesta Idrije. Vi, varovanci erarjevi, pa si tega ne upate, ker ste brez varuštva rudniškega ravateljstva velike ničle. Svojemu dobrotniku tudi ne morete povračati dobrega s hudim, zato morate ostati njegovi vdani in ponižni zagovorniki.

— **Učiteljsko društvo litijskega okraja** zbore v četrtek, dne 12. oktobra t. l. ob treh popoldne v šoli v Šmartnem pri Litiji.

— **Izredni občni zbor postojnskega učiteljskega društva** se vrši v Postojni v nedeljo, dne 15. oktobra t. l., popoldne ob 4. uri v šoli. Dnevni red: 1) Poročilo o deželnih učiteljskih konferenci; 2) razni predlogi. K temu zboru se vabi vse učitelstvo.

— **Prijet tat.** V torek so ujeli vaščani vsi Bevke moža, ki je ondot izvršil dve tatvine. Pri zadnji, ko je kradel v gorji izbi iz skrinje denar in gledal za hranilničnimi knjižicami, ga je posestnik Čokopuc s pomočjo drugih ujel, in ga zaprl v župniško klet. Pri njem so dobili okoli 250 samih krajozarjev, katere je zakopal v zemljo, več kron in razlomljeno žago, s pomočjo katere je odstranjeval železne križe med okni. Tat je došli žandarmeriji vse tatvine, ki jih je storil slednji čas o ljubljanski okolici priznal, svojega imena pa noče izdati. Ognali so ga na Vrhniko. — Kradel je na Brezovici, Vnanji in notranji Gorici, v Logu na Bervkah itd.

— **Iz Rateč na Gorenjskem** se nam k strašnem požaru še poroča, da se je pri gašenju odlikovalo kranjskogorsko in belopečansko gasilno društvo ter gasilci in vojniki iz Trbiča. Pred vsem se mora pohvaliti gasilce iz Kranjske gore, ker so stali v centru, od katerega je bila odviana usoda ostale vasi in neustaženo kljubovali uničujočemu ognju. Boda v Ratečah je nepopolna, zato

se obračamo še enkrat do vseh dobrih src, naj prispejajo ubogim pogorelem na pomoč. Darila sprejema županstvo v Ratečah in Kranjski gori.

— **Radeški kaplan in harmonika.** V nedeljo dne 1. oktobra sem šel iz Trbovelj, kjer delam v rudokopu, v Jelovo k svoji ženi. Za kratkočasje sem vzel sboj svoje harmonike. Na potu od Radeč proti Njivicam me doide radeški kaplan, ki je videl moje harmonike. Te so ga tako razburile, da me je na prižnici podružnične cerkve na Žebniku srakotil, češ, da sem nesel harmoniko tako kot pajk jajca! No, pri našem dušnem pastirju to ni nič novega in zlasti v zadnjem času svojo čredo rad sili s tako in podobno pašo. Njega bi pač smeli primerjati pajku, ker ima tako velikansko dolge noge! Sicer je pa njegov nastop napram taranom splošno znan, če je pa tudi priljubljen, je pa veliko vprašanje! Ivan Kavšek, posestnik v Jelovem št. 25 pri Radečah.

— **Imena, priče zahtevamo!** »Freie Stimme« poročajo, da je pri zadnjem požaru v Ratečah neki trbiški gasilec pozval do mašine, ki so baje brez dela stali in roke križem držali, naj pomagajo goniti brizgalno, in da je dobil odgovor: »Vam Nemoem ne pomagamo« ter: »Zakaj ste tako neumni, da delate?« Glavo bi skoraj stavili, da je to o groznica, debela laž, ker si ne moremo misliti, da bi bili Ratečani taki nevhvaležni naprav tuji požarni bramb, ko jim rešuje ali vsaj skuša rešiti njihov stan. Zato zahtevamo odločno, da se nam naznanijo imena krivcev in priče, ki so videli ali slišale ves dogodek, ker nemški list mora biti pripravljen, da ne bomo pustili krivično napadati slovenskega občinstva rateškega.

— **Nemškutarski krajni šolski svet** v Vojniku pri Celju se je sam razšel, ker je vkljub vsem pritožbam Nemcev oziroma nemškutarijev imenovan na vojniški šulterajski šoli za kaeheta kaplan Hribar, ki je Slovenec in ki ga nemščurji vsled tega silno sovražijo. Nemška nagajivost bo pa prinesla najbrž kako smetljivo klasje!

— **Samomor zaljubljenec.** V nekem gozdiču pri Gradcu je kleparski pomočnik Ad. Petschauer ustrelil svojo ljubico Josipino Kikel, doma iz Litmerka pri Ormožu, z nje nim privojenjem, nato pa si pogljal tri strele v glavo; a ker se ni dobro zašel, zadal si je z nožem 28 ran ter je končno butal z glavo ob drevo. Vendar še živi ter morda okrevaja.

— **Poskusen samomor.** Vsled zaničevane ljubezni se je obsel na blačni jermen v Judenburgu pisar Pavel Miklošič iz Scheiflinga. Vendar so ga še o pravem času rešili. Mož je nato zbežal in bo najbrž kod drugod izvršil svoj namen.

— **Posledice ženitovanja.** Pod Rožico na Koroškem je bil neki italijanski čevljar na nekem ženitovanju tako vesel, da je streljal s samokresom. Ko je v tem veselju prišel domov, se je začel preprič z ženo, ki ji ni bilo všeč, da se je mož brez nje veselil na ženitovanju. Ta je pa od samega »veselja« pomeril samokres vanjo in jo ustrelil v glavo, da je bila takoj mrtva.

— **Mlada samomorilka.** 16letna Erzulija Olivetto v Trstu je sklenila prostovoljno umreti. Vsled tega je vzela škaticijo s kroglicami, katerih ji je zdravnik velel po tri na dan vzeti — imela je bledičnost — in požrla 30 kroglice. Učinek arzenika je bil tolik, da bo dekle težko okrevalo, akoravno so takoj poklicali zdravniško pomoč.

— **Pastorka smrtno ranil.** V Lissinjanu v Istri je Ivan Mokorović smrtno ranil svojega pastorka, s katerim sta se pripravila za hišo, katero je pastorku zapustil njegov umrli oče. Mokorović je zbežal po storjenem činu.

— **Iz zaporov sta ušla v Črvinjanu** dva Italijana iz kraljevine. Eden je bil vojaški begun, drugi pa je bil v zaporu zaradi razžaljenja veličanstva.

— **Hrvatsko vseučilišče v Zagrebu** napreduje vidno. V letnem tečaju je imelo 1147 slušateljev; med temi je bilo 107 bogoslovcev, 727 pravnikov in 234 filozofov, iz Hrvatske in Slavonije je bilo 852 dijakov, vstali pa so bili iz drugih dežela. Opažati je, da zlasti Bolgari radi posejajo zagrebsko univerzo; lanske leto je bilo na vseučilišču vpisanih 60 Bolgarov.

— **Tujci v Ljubljani.** Pretekli mesec je došlo v Ljubljano 4200 tujcev — 309 manj kot meseca avgusta in 100 več kot v istem mesecu lanskega leta. Od teh se jih je nastanilo v hotelu: pri »Slonu« 972 pri »Maliču« 735 pri »Lloyd« 550, »Idrija« 154, »pri južnem kolodvoru« 117, pri »bavarskem dvoru« 183, pri »avstrijskem cesarju« 303, pri »Štruklju« 150, pri »Grajserju« 155 v ostalih gostilnah in prenočiščih 881.

— **Priporočljiv tapetnik** je I. Z. Izkušen je sicer črevljarstva, pa mu menda ta stan ne ugaša, ker mu premalo nese. Poprijel se je bil tapetništva in kmalo si je pridobil odjemalcev. Pred nekaj dnevi je dobil Z. od nekega gospoda v popravilo dve šimnici, vredni 80 K. Namesto pa da bi jih popravil, jih je prodal starinarjem za uprav ničnostno ceno. Policija je tapetnika prišla in ga boče izročila sodišču.

— **Poljska tatvina.** Gostilničarki Ani Debečevi je bilo v noči od 3. na 4. t. m. ukradenih iz njive na Mirju 150 zlatnatih glav. Osumljenec je znan.

— **Ljubljanski karavanski bratje** prirede v soboto dne 7. oktobra t. l. v salonu gostilne Jos. Vetter v Florjanskih ulicah št. 6 vinskih trgovcev s plesnim venčkom.

— **Najden je zlat ščipalnik** in manjša vonta denarja.

— **Na državnem kolodvoru** je včeraj popoldan pri premikanju prazen voz skočil s tira, ker je bilo glavno pero zlomljeno. Vlaki radi tega niso imeli samude in tudi nesreča se ni pripetila.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes večer v hotelu »Lloyd« (Sr. Petra cesta) društveni koncert za šlane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za šlane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Jugoslovenske novice.** Konferenca hrvatskih poslancev na Reki. V nedeljo 1. t. m. se je prišla na Reki konferenca hrvatskih poslancev, za katero se je delovalo že več mesecov. Od povabljenih se je niso udeležili pristajali čiste stranke prava in Srbi; prvi niso prišli na konferenco, ker sploh ne marajo skupnega dela, Srbi pa zaradi tega ne, ker so mislili, da se sestanka udeležijo tudi frankovci. Za predsednika konferenco je bil izbran dr. P. Čingrija, za poročevalca dr. Trumbić, za tajnika pa dr. Harambašić in dr. Majstrovović. Konferenca je sklenila, da preide preko pisma dr. Franka, v katerem nasnanja, da se ne udeležijo posvetovanja, ker so nani vabljeni tudi Srbi, na dnevni red. Isto se je storilo tudi s pismom dr. Iva Prodana, ki je sporočil, da ne pride zbog tega na konferenco, ker nanjo niso bili pozvani tudi slovenski poslanci. Izjava arabskih poslancev, v kateri opravičujejo svojo odsotnost se je vzela z obžalovanjem na znanje.

Kakor poročajo listi, je bila na shodu sprejeta resolucija, v kateri se s simpatijo posravlja borba madjarskega naroda za njegove pravice in se naglašja, da tudi Hrvati zahtevajo svoje pravice, v prvi vrsti združenje Dalmacije s Hrvatsko. Predno se pa to zgodi, je treba v Hrvatski izvesti potrebne reforme, s katerimi bo kraljevini zajamčen svobodni razvoj in ustavno življenje. Konferenca se je udeležilo 38 deželnih in državnih poslancev.

— **Dalmatinska parobrodna podjetja.** Kakor je znano, se trudijo razni krogi, da bi združili dalmatinske parobrodne družbe v eno veliko podjetje. V soboto je bilo o tej stvari posvetovanje na Dunaju, kateremu je predsedoval dalmatinski dež. glavar dr. Iveković. Dalmatinci so zahtevali, da mora biti sedež novega podjetja kako mesto v Dalmaciji, da mora biti poslovni jezik hrvatski in da mora biti polovica članov ravnateljstva doma v Dalmaciji. Sporazumljenje se je doseglo glede hrvatskega poslovnega jezika, o ostalih točkah se bo pa še razpravljalo.

— **Obč. volitve v Rumi.** Ruma je središče pangermanskega gibanja v Slavoniji; Vseumeti izdajajo tu svoj list, ki ima širiti nemško propagando v Slavoniji. Domašini, Srbi in Hrvati, se dolgo časa niso zmenili za to rovarjenje. Ko so pa letos Nemci hoteli dobiti v svoje roke občinski zastop v Rumi, so se jim odprle oči, da so se združili k skupnemu delu. Uspeh ni izostal. Združeni Hrvati in Srbi so pri volitvah, ki so bile te dni, zmagali v vseh treh razredih. Tako je prav; ako se bo v tem smislu nadaljevalo, bo skoro konec nemške slave v Rumi.

— **S sokolskega zleta v Ljubljani.** Včeraj večer so v restavraciji »Kola« v Zagrebu razdelili šestne diplome onim hrvatskim Sokolom, ki so se odlikovali pri tekmovalni telovadbi na lanskem sokolskem zletu v Ljubljani.

— **Makedonija in Stara Srbija** obsega 100000 km² in šteje 3 milijone prebivalcev, ki so Slovani, Turki, Arnavti, Grki, Rumuni, Armenci, Židje in Cigani. Slovanov je 1 1/2 milijona.

— **Hleb in sloboda** anarhistično glasilo, ki je kakor smo že poročali, jelo izhajati v Beogradu

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih ognjišč za vsako porabo.

Vse vrste pečl tudi s trajnim gorenjem.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščete se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi. Družba pletilnih strojev za domače delavce
THOS. H. WHITTICK & Co.
Trst 156, Via Campanile 13. 2883-12

!! Novost za Ljubljano !!

Prva ljubljanska izdelovalnica za cigaretno tuljce (Hülse) in za cigaretni papir.

prilagojena slav. občinstvu v Ljubljani in na deželi svoje najmodernejše izdelke

cigaretnih tuljcev in finega cigaretnega papirja po zmernih cenah. — Izdelovalnica se nahaja

v Ljubljani, Francovo nabrežje 7.
Novost za Ljubljano.

Anton Šarc

v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 8

Zaloga ces. kr. tvornice

za plateno, namizno in damastno blago
Norbert Langer & sinovi

na Moravskem

platno vseh širin za telesno in posteljno perilo, namizni prtli, serviete, garniture za kavo, bele in barvaste, brisalke, žepni robci, brisalke, šifon, širting, kreton, batist itd. itd.

Švicarske vezenine.

Specialna trgovina za opreme nevest.

Moško, žensko, otroško in perilo za novorojence se po meri izdeluje solidno in najceneje.

Opreme za neveste od K 350.— naprej.

Najnovejše modele za perilo radi pokažemo na ogled.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Šarc

Sv. Petra cesta št. 8
v Ljubljani. 2215-13

Lepota stasu

je za žensko najodličnejši čar, s katerim narava ne obdaruje prav rada. Dame bode gotovo veselilo izvedeti, da se da narava s popolnoma nedolžnim sredstvom na nežni način prisiliti, da ne skopari tako v tem oziru. To finim ženskim krogom že znano sredstvo je iz čistega želiščnega ekstrakta prirejeno

pristno Adonisovo milo,

ki edino pospešuje popolni razvoj prsi, obnovi celicevje in zaravna ramena. Vsled poživiljajočega učinka Adonisovega mila pa postane tudi polt bolj sveža, poteze lepše in vse telo se pomladi. Prileže se vsaki naravi, tako razvijajoči se deklici kakor popolnoma razviti ženi ter koristi v veliki meri tudi suhim mešavim ljudem.

Adonisovo milo se rabi na zunanje brez izpremembe hranitve in načina življenja, torej ne škoduje zdravju kakor notranje rabljena sredstva. — V enem letu nad 3000 priznanih pism. Adonisovo milo se prodaja v kosih po 25 gr. z navodilom vred 100 velja 4 K, 3 kosi 10 K, 6 kosov 16 K, 12 kosov 30 K. Od 3 kosov dalje franko. Pošilja po povzetju ali denar naprej glavna zaloga 1964-6

M. Feith na Dunaju, VI., Mariahilferstrasse 45.

Zaradi ogromne

zaloge blaga se bo že pred pričetkom seziije prodajalo blago pod lastno ceno.

Največja izbira

moških oblek in športnih oblek, površnikov, športnih sukenj in zimskih sukenj, paletotov, pelerin in havelokov, deških oblek in otroških kostumov, najfinejše izvršenih, damskih kostumov, jopic, paletotov, raglanov, plaščev, ovratnikov, kril in mičnih bluz. Najnovejši ševiltni ali double poldolgi paletoti se prodajajo brez konkurence od 6 gld. naprej. 3129-5

Obleka po meri iz anglešk. ali francosk. blaga se najhitreje in najfinejše izvrši na Dunaju

Angleško skladišče oblek Oroslav Bernatović
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Prodajalka

izvežbana v papirni stroki, zmožna slovenskega in nemškega jezika, želi mesta.

Ponudbe sprejme upravništvo „Slov. Naroda“.

3116-3

Lovski pes

(prepelčar), rumene barve, 1 in pol leta star, se ceno prodaja.

Kje, — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

3163-2

Lično stanovanje

v pritličju, z dvema manjšima sobama, kuhinjo in s porabo pralnice v novo zgrajeni hiši v Bohoričevih ulicah 16, se takoj ceno odda. 3175-2

Natančneje se izve pri lastniku Antonu Bizjaku, gostilničarju in posrestniku v Bohoričevih ulicah 16.

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA, NAFISOV IN KBOV
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Pristni dobri brinjevec

se dobi pri 3019-4
L. SEBENIKU v Sp. Šiški.

Ženitna — ponudba.

C. kr. orož. stražmojster, službuje v prijaznem mestu na Primorskem, v 30. letu starosti in z nekaj premoženjem, išče tam potom. ker je sam Slovenec slovensko dekle od 18.—24. leta, ki zna tudi nemško, 3 4000 ali več kronami premoženja v zakon.
Ponudbe, ki jim je priljubiti, ako je mogoče, tudi fotografijo, ki se vrne, na se pošiljajo na upravn. „Slov. Naroda“ pod „morska zvezda.“

3174-2

Pravkar izšlo:

Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove. Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23—114

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. pričevati svoje bajke in povesti, je ostrmel slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivajočega ob dolenskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in priobčujoč ga širšemu svetu, ponarodnel je pisatelj sam Trdinove spise priporočamo z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:

„Bahovl huzarji in iliri“

broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v. eleg. vez. 4 K 50 h. s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in povesti o Gorjancih. I.

broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h. eleg. vez. 3 K 20 h. s poštnino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja
v Ljubljani
Prešernove ulice 3.

Št. 31.636.

Razglas.

3108-3

Z ozirom na razglas mestnega župana z dne 5. septembra letos, ki opozarja na pretečo nevarnost, da se tudi v naše kraje zanese kolera, opominja mestni magistrat iznova, da so glasom naredbe c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 17. januarja 1894 naslednje osebe dolžne, naznanjati mu vsak slučaj obolenja in smrti za kužnimi boleznimi:

- a) Družinski glavarji glede vseh k njihovi družini spadajočih oseb.
- b) Službodajalci (gospodarji) ali njihovi namestniki (oskrbniki, pristavnik, hišniki itd.) glede vseh poslov.
- c) stanovanjski imetniki, glede vseh stanovanjskih družnikov in zlasti glede dijakov, podzakupnikov in takozvanih prenočevalcev ali najemnikov postelj.
- d) V krčmah in gostilnah imetniki koncesije, oziroma njihovi oblastvenopotrjeni zakupniki ali namestniki.

2. Razen tega so dolžne naznanjati takšne bolezni spodaj navedene osebe, če so v izvrševanju svojega poklica zvedele, da je zbolel kdo za kužno boleznijo in če so tiste osebe, ki so v prvi vrsti dolžne obolenje naznaniti, to prikrile, ali iz zanikarnosti ali iz nevednosti obolenja niso naznanile:

- a) zdravniki, ranocelniki, babice in mrliški ogledniki,
- b) krajni dušni pastirji,
- c) javni učitelji in javne učiteljice.

Skušnaja uči, da so na želodcu in na črevesu bolni koleri posebno podvrženi, paziti je torej na taka obolenja, zlasti pa na akutno bljuvanje in na grizo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 21. septembra 1905.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterndorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregene, Curich, Zeneva, Paris, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osonbi vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (v Prago direktni voz 1. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz 1. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osonbi vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj osonbi vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotake. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m jutraj osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direktni voz 1. in II. razr.). Inomost, Franzensfeste Solnograd Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj osonbi vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prage direktni voz 1. in II. razreda), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Linc, Steyr, Paris, Zeneva, Curich, Bregene, Inomost, Zell ob jezeru, Bad-Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor Pontabel. — Ob 4. ur 29 m popoldne osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka Celovca, Malega Glodnitza, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka Murana, Malega Glodnitza, Celovca, Pontabla, čez Selzthal od Inomosta in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra Lince, Budejovic, Plzena, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj osonbi vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA Mešani vlaki: Ob 6. uri 45 m jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min pred krajevnim časom v Ljubli.

2079

Št. 31.030.

RAZGLAS.

3191-1

Dodatno k razglasu mestnega župana z dne 5. t. m. odreja podpisani mestni magistrat v svrhu obrambe pred pretečo epidemijo, glede gostiln, kavarn, prenočišč in izkuhov po nasvetu mestnega stalnega zdravstvenega sveta, sledeče zdravstveno-varstvene navedbe:

V izvrševanju obrta je skrbeti za največjo snažnost tako glede pripravljanja in sbranjevanja jedil in jestvin sploh, glede oddaje pijač, kakor glede obrtnih prostorov, namiznega in postelnega perila, posod, stranišč itd. Zlasti se strogo zankazuje, da se mora sproti vsak kozarec, predno se iznova natoči vanj kaka pijača, splahniti s svežo vodo. Že rabljene namizne prte škropiti z vodo, predno se iznova operejo in jih stiskati v stiskalnicah, da zadobe obliko sveže opranega perila, je strogo prepovedano.

Pri pripravljanju jedi se smejo uporabljati le sveže tvarine; zlasti je paziti na najboljšo kakovost masti in mesa. Ostanke in odpadke se sme porabiti le v kolikor niso pokvarjeni in izključno le pod pogojem, da se gostom deklarirajo kot ostanke. Brez izjeme je pa prepovedano natakati gostom ostanke iz kozarcev in sodčkov in pa pod pipo nakapano pivo.

Tla obrtnih prostorov je treba pogostoma izprati in paziti, da se ne pljuje nanje.

Stranišča in pisoarji morajo biti snažni in zračni in zvečer zadostno razsvetljeni, ter sploh v takem stanju, da se jih more vsak posluževati, ne da bi si zamazal obleko ali obuvalo. Vrhu tega se morajo vsak dan oprati tla in pa sedeži, kakor tudi kljuke na vratih stranišč in pisoarjev in sploh vsi deli splakovalne naprave, katerih se mora občinstvo dotikati. V to svrhu je uporabljati razkuževalno milnico, ki se dobiva v drogeriji Antona Kanca v Selenburgovih ulicah, kilogram po 20 vinarjev.

Psom dajati pijačo ali krmo na krožnikih in v posodah, ki se rabijo tudi za goste, je nedopustno.

Nujno se priporoča servirati kruh le v posameznih kosih in ga ne razpolagati po košarah ali krožnikih. S tem se zabranjuje zdravju kvarno in neokusno otipavanje peciva in pa onesnaževanje po mubah ter zapraševanje.

Prestopki se bodo v smislu ministrske naredbe z dne 30. septembra 1857 (drž. zak. št. 198) kaznovali.

Ta razglas je pribiti v obrtnih prostorih na primernem kraju da ga more vsako čitati.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 28. septembra 1905.

Zaloga koles in motorjev

486 44
iz znane tovarne J. Puch v Gradcu.
Z dveletnim jamstvom.

FRANC ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani

Prešernove ulice, nasproti franč. samostana

Filialka: Mestni trg, nasproti rotovža.

Dругih vrst kolesa od K 120.— dalje.
Z enoletnim jamstvom.

Velika zaloga šivalnih strojev.
Cenovniki zastoj in poštnino prosto.

Šivilje

za belo in ažurno delo in začetnice za
na dom in zunaj doma sprejme atelier

Markus & Müller
na Poljanskem nasipu št. 14.

Priložnostni nakup.

Pod jako ugodnimi pogoji se takoj prodaja

trgovska hiša

na najboljšem prostoru mesta Ormoža
z lepo arondirano ekonomijo I. vrste,
z velikimi sadovnjaki in vinogradi itd.
(novorekonstruirano) tudi za kako večje
podjetje. — Več pove lastnica 3170 2

Marija Jletzi v Ormožu.

Išče se mladenič

Kot vajenec se išče inteligenčen
in zdrav, okoli 15 let star mladenič,
ki bo dobival skozi 4letno učeno dobo
potrebno stanovanje, hrano in obleko.
Tovarna se s pogodbo zaveže, da se
učence v štirih letih v stavbi klavirjev
popolnoma izobrazi.

Ponudbe: **Henrik Bremitz**,
c. kr. dvor. zalagatelj klavirjev v Trstu,
Boccaccio trg št. 5. 3172-2

Mlad trgovski pomočnik

in učenec

poštenih staršev, s primerno šolsko iz-
obrazbo, slovenskega in nemškega je-
zika zmožen, se sprejmeta v trgovino
z manufakturnim blagom na deželi.

Kje — pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 3112-2

Mladi

mizarski pomočniki

ki si hote zagotoviti trdno in stalno
eksistenco ob dobrem zaslužku, **dobe**
dela, dobro vajo in veliko plačo v
tvornici za klavirje 2378-5

Bremitz v Trstu, Boccaccio trg 5.

Usak petek in postni dan
se dobe sveže 3012-3

morske ribe

v delikatesni trgovini

ANTON STACUL v Ljubljani.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
manalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava le ekskomptu

izšebane vrednostne papirje in
novčnice zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Eskompt in inkasno menic.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje prodajne na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti
kurznim izgubam.

vojaške ženitninske kavcije.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Debarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vždiga. 8-115

Promet s čeki in nakaznicami.

V soboto, dne 30. septembra 1905. leta se prične zaradi takojšnje popolne opustitve trgovine popolna prodaja vsega še nahajajočega se manufakturnega blaga

narejene moške obleke, bluz in površnih jopic za dame, preprog, posteljnih garnitur, perila, posteljnih odev itd.

(nasproti jubilejskemu mostu)

v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 3

(nasproti jubilejskemu mostu)

Prodajajo se tudi prav ceno večje partije zimskega blaga na debelo gg. trgovcem v okolici.

Istotako se daje prodajalna v najem.

POZIV na podpisovanje delnic drugega izdanja Hrvaške delniške tvornice za usnje v Karlovcu.

Zaradi soglasnega sklepa izredne glavne skupščine delničarjev hrvaške delniške tvornice za usnje
v Karlovcu, ki je bila dne 8. septembra 1905, odreja s tem podpisano ravnateljstvo podpisovanje novih
društvenih delnic drugega izdanja v znesku 3300 komadov v nominalni vrednosti po 100 K komad,
glasečih se na ime podpisatelja.

Podpisovanje traja do vštetelega 31. oktobra 1905 pri sledečih denarnih zavodih:

Hrvatska pučka banka, deln. društvo Zagreb.
Karlovačka štedionica, Karlovec.
Pučka štedionica, deln. društvo, Karlovec.
Ivan Lach, trgovec, Karlovec.
Pučka banka, deln. društvo, Požega.

Banka i štediona za Primorje, Sušak.
Prva lička štedionica, Gospić.
Slavonska zem. sredotočna štedionica, Osijek.
Varaždinska štedionica, Varaždin.
Narodna štediona, deln. društvo, Udbina.

Samoborska štediona, Samobor.
Pučka štedionica, Jaska.
Prva banjalučka štedionica, Banjaluka.
Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana.
Posojilnica v Celju, Celje.

Tu so vsakemu na razpolago tudi društvena pravila. — Pri podpisu ima vsak podpisatelj proti pisme-
nemu potrdilu vplačati 30% nominalne vrednosti predznamovanih delnic, a do 31. decembra 1905 dalj-
nih 20%, dočim bo izplačanje daljnih 50% odredilo ravnateljstvo s posebnim pozivom.

Delnice prvega izdanja ne uživajo nikakih posebnih ugodnosti in prednosti pred delnicami drugega
izdanja, dočim je po sklepu skupščine edino starim delničarjem pridržano pravo prvenstvo na podpis delnic
drugega izdanja. — Ker so glasom tega dosedanjih delničarjev že predznamovali 1500 delnic drugega iz-
danja, se s tem razpisuje na javno podpisovanje ostanek 1800 komadov delnic, a ravnateljstvo ima pra-
vico, da za slučaj večje predznambe delnic, nego jih je odmenjenih za javno subskripcijo, po lastni pre-
vidnosti razmerno skreži predznamovane zneske. — Po popolnem vplačilu podpisanih in prisojenih delnic
se podpisateljem delnice izroče proti povračilu začasnih pobotnic.

3131 2

V Karlovcu, 27. septembra 1905.

Ravnateljstvo hrv. deln. tvornice za usnje v Karlovcu.